Редакцияның мекен-жайы:
Астана қаласы, Кенесары к-сі, 40, «7 континент» БО, 15-қабат.
Тел.: 8 (7172) 64-27-31, e-mail: k.jurnal@mail.ru
Журнал ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің есебіне қойылған.
2009 жылғы 20 ақпандағы № 9909-Ж есепке қою туралы куәлік. Жазылу индексі – 75289.

Тел.: 8 (7172) 64-27-31, e-mail: k.jurnal@mail.ru

Республикалық оқу-әдістемелік журнал Республиканский учебно-методический журнал

№2 маусым, 2019 жыл

Қосымша білім және тәрбие

БҒМ РҚББОӘО 2019 РУМЦДО МОН РК

Мазмұны / Содержание

Педагогикалық тәжірибе
Педагогический опыт

«Ризашылық – мейірімділік бұлағы» жалпыұлттық мәдени-білім беру жобасы
Әлібаева Б.О. 2

Родной край - часть большой страны
Сенкубаева О.Г....................................4

Баланы жазғы сауықтыру лагеріне жіберуге бола ма?
Салбенбекова С.Д.....................................6

Республикалық балалар кино фестивалінің майталмандары анықталды
Нурланова А.Е....................................7

Квалификация педагогических кадров ОДО как фактор повышения качества дополнительного образования
Ибраева Э.А. 9

Техникалық шығармашылық - өнертапқыштықтың шыңы
Махамбетова Г.Д. 10

Әдістемелік жұмыс
Методическая работа

Құрлық жануарлары
Еламанова Ж.Ә.....................................11

Меншік иесі – Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығы» РМҚК (Астана қаласы)

Редакциялық кеңес:
Шер Р.П., редакциялық кеңестің төрағасы, ҚР БҒМ РҚББОӘО директоры, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің кеңесшісі.

Іргебай Е.І., Астана қаласы Оқушылар сарайының директоры.

Гончаров А.С., «Қалалық техникалық шығармашылық орталығы» ММ қосымша білім беру педагогі, «Радио және робот техникасы» үйірмесінің жетекшісі.

Алтынбекова Ш.Д., Қарағанды қаласы «Балалар мен жасөспірімдер сарайы» КМҚК директоры.

Мажитов М.К., Қарағанды қаласы ЮНЕСКО Клубы №2 Өнер мектебінің директоры.

Ерубаева А.Ж., Павлодар қаласы, М.М. Катаев атындағы Оқушылар сарайының директоры.

Оразова Т.Б., ЮНЕСКО клубы Балалар көркемсурет мектебінің директоры, Шымкент қаласы.

Умурзаков А.Г., Ақмола облысының балалар-жасөспірімдер туризмі, өлкетану және экология облыстық орталығының директоры.
Сенгалиев О.Т., Ақтөбе қаласы Жас натуралистер станциясының директоры.

Шығарумен жұмыс жасағандар:
Бас редактор –Дауешова С.М.
Жауапты редактор **– Салбенбекова С.Д.**
Мәтінді терген **– Хұрмет К.Х.**

Редакцияның мекен-жайы: Астана қаласы, Кенесары к-сі, 40, «7 континент» БО, 15-қабат. Тел.: 8 (7172) 64-27-31, e-mail: k.jurnal@mail.ru

Журнал ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің есебіне қойылған.
2009 жылғы 20 ақпандағы № 9909-Ж есепке қою туралы куәлік.
Жазылу индексі – 75289.

Басылымның кезеңділігі – жылына 4 рет.

Редакция материалдардағы ақпарат үшін жауап бермейді. Редакцияның пікірі автордың пікірімен әрдайым сәйкес келмейді. Қолжазбалар рецензияланбайды және қайтарылмайды.
Редакция мақалаларды, әдістемелік әзірлемелерді қысқартуға, редакциялауға және қажет болса, әдеби түзетулер жасауға құқылы. Респонденттердің материалдары қайтарылмайды және рецензияланбайды. Редакция хат алмаспайды.

«РИЗАШЫЛЫҚ – МЕЙІРІМДІЛІК БҰЛАҒЫ» ЖАЛПЫҰЛТТЫҚ МӘДЕНИ-БІЛІМ БЕРУ ЖОБАСЫ

Әлібаева Бақыт Оразалықызы,
ҚР БҒМ-нің Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығының көркем-эстетикалық бағыттағы бөлім жетекшісі,
Нұр-Сұлтан қаласы

2016 жылғы 14 қаңтарда Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев 1 наурыз – «Алғыс айту» күні деп жариялаған болатын. Осыған орай, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Балалардың құқықтарын қорғау комитетінің тапсырысы бойынша Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығымен Елбасының идеяларын жүзеге асыра отырып, «Рухани жаңғыру» бағдарламасын орындау мақсатында «Алғыс айту» күніне арналған «Ризашылық – мейірімділік бұлағы» жалпыұлттық мәдени-білім беру жобасы іске асырылды.

«РИЗАШЫЛЫҚ – МЕЙІРІМДІЛІК БҰЛАҒЫ» жалпыұлттық мәдени-білім беру жобасы аясында еліміздің барлық мектептерінде, балалар үйлерінде және басқа да білім беру ұйымдарында осы тақырып аясында түрлі мерекелік іс-шаралар, танымал адамдармен, ардагерлермен кездесулер, жылжымалы көрмелер, байқаулар өткізілді.

Іс шараның басты мақсаты – толеранттықты тәрбиелеу және әртүрлі халықтардың мәдени дәстүрлерін зерттеу арқылы балалардың бойында рухани-адамгершілікті дамыту, қазақтардың және барлық этностардың бір-біріне және қазақтарға алғыс айтуы, мейірімділік, достық және барлық қазақстандықтардың бір-біріне деген сүйіспеншілігі негізінде

көпұлтты Қазақстанның бірлігін сақтау және дамыту болып табылады.
Сонымен қатар, бұл жоба балаларға, оның ішінде жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға толеранттық тәрбие бойынша практикалық жұмысты ұйымдастыруға мүмкіндік берді.
Жоба шеңберінде ерекше білім беру қажеттілігі бар балалар арасында «Шексіз шығармашылық» республикалық байқауы қашықтықтан өткізіліп, оған 2 мыңнан астам балалар қатысты. Балалардың аталған іс-шараға қатысуы көркем және сәндік-қолданбалы өнер арқылы олардың тұлғалық ресурстарын көрсетуіне, шығармашылық әлеуеттері мен жеке мүмкіндіктерін дамыту процесінде өздерінің даралықтарын сезінуіне көп әсер етті.
Жалпы білім беретін мектептердің 119 оқушылары арасында «Ұшқыр ой алаңы» республикалық дебаттық турнирі ұйымдастырылып өткізілді. «Ұшқыр ой алаңы» оқушылардың мәдени-білім беру

жалпыұлттық дебат қозғалысы «100 нақты қадам» ұлт жоспары аясындағы "Рухани жаңғыру" бағдарламасының «Тәрбие және білім» жобасы бойынша әзірленді. Бұл жоба еліміздегі оқушылардың бірыңғай әлеуметтік педагогикалық жүйесі саналатын дебат қозғалысының мүмкіндіктерін кеңейту арқылы білім алушылардың әлеуметтік және өзін-өзі дамыту мәселелерін шешуге бағытталған. Дебатқа қатысу-балаларға кез келген ортада лидер болуларына, ойларын ашық, еркін айтуларына әсер етіп, және өздері сияқты қызығушылықтары сәйкес келетін дос табуларына мүмкіндік берді. Қазіргі таңда Қазақстан Республикасында IT және маркетинг саласы енді дамып келе жатыр. Бұл салалар сөзге шеберлікті, қаржы сауаттылығын, ұйымдастыру, логикалық ойлауды, басқару қабілетін талап етеді, сондықтан дебатқа қатысу осы қабілеттерді игеруге де пайдасын тигізеді.

«Ризашылық – мейірімділік бұлағы» жобасының тағы бір номинациясы ол – жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған ұйымдардың тәрбиеленушілері арасында «Қазақстан – менің алтын бесігім» республикалық балалар фестивалі.

Фестивальдің басты мақсаты – жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалардың шығармашылық әлеуетін ашу үшін ашық кеңістікті құру, қазақстандық қоғамның дәстүрлі мәдени, рухани және адамгершілік құндылықтарына негізделген азаматтық жауапкершілікті қалыптастыру үшін жетістік жағдайын жасау, төзімділікті тәрбиелеу және Қазақстан халқының түрлі этностарының мәдени дәстүрлерін іс-шара арқылы балаларға көрсету болып табылады.

Фестивальға республикамыздың балалар үйлерінің 160 тәрбиеленушілері қатысып, өз өнерлерін «Татулықтың тұтқасы – бірліктің бесігі» халық билері байқауында, «Жүрек жылуы» вокалдық конкурста және «Ризамын халқыма» музыкалық-театрландырылған мюзикл байқауында көрсетті. Осындай республикалық конкурсқа катысу – балалардың өз мүмкіндіктеріне сенімділігін арттыра түсіреді, олардың орындаушылық шеберліктерін жетілдіреді және шығармашылық белсенділіктерін нығайтады.

РОДНОЙ КРАЙ - ЧАСТЬ БОЛЬШОЙ СТРАНЫ

Сенкубаева Орал Галимжановна,
руководитель отдела туристско-краеведческого, эколого-биологического направления Республиканского учебно-методического центра дополнительного образования МОН РК, г. Нур-Султан

Сложившееся в обществе понимание того, что человек и природа взаимосвязаны, поэтому забота о природе - это забота о человеке и его будущем, приводит к необходимости воспитания у подрастающего поколения чувства личной ответственности за сохранение биоразнообразия на планете, разумного отношения к природным богатствам и бережного отношения к природе.

Поэтому необходим комплексный подход к решению проблемы экологического воспитания, приобретение учащимися научно-теоретических знаний о природной среде и законах ее развития, бережного отношения к природе в целом.

Внеклассные экологические мероприятия с детьми должны проводиться обязательно. Ведь это отличный способ, посредством которого преподаватели могут оказывать на детей воспитательное воздействие в интересной для них форме. Методы и формы мероприятий, это традиционные: беседы, конкурсы рисунков, плакатов; вечера, утренники, праздники, экскурсии, внеклассные чтения, выпуск стенгазет, полевые практикумы, акции и другие. Нетрадиционные: КВН, “Поле чудес”, турнир знатоков природы, заочное путешествие по заповедным местам, музей или театр на столе, защита фантастических проектов, рейды в природу, викторины, решение кроссвордов, ребусов.

Одним из форм такой работы является проведение Республиканского форума юных краеведов, экологов и натуралистов «Табиғатты аяла» организованного сотрудниками учебно-методического центра, ставшим традиционным, цель которого приобщение обучающихся к природоохранной деятельности, воспитание экологической культуры и экологически ориентированного отношения к природе родного края.

В Форуме приняли участие 143 участника - победители областных, городов Нур-Султан, Алматы и Шымкент соревнований – обучающиеся организаций образования, реализующих программы дополнительного образования эколого-

биологического направления.

Форум проводился по следующим номинациям: «Изучаем родной край», где дети защищали свои исследовательские проекты о природоохранных и заповедных

территориях, памятниках природы. В номинации «Зеленая экономика» защищали свои исследовательские проекты, направленные на совершенствование системы использования и управления отходами, водными ресурсами; развитие «чистого» транспорта; о рациональном использовании природных ресурсов. Не менее интересные проекты были представлены участниками в номинации «Здоровье и окружающая среда», где дети защищали проекты о влиянии окружающей среды на здоровье человека, практической деятельности в области здоровьесбережения; о проведении экологических акции и природоохранных мероприятиях, направленные на охрану окружающей среды. В номинации «Экоәлем», члены жюри увидели о проделанной экологической работе по благоустройству, озеленению, проведенным экологическим акциям, о работе теплиц, пришкольных учебно-опытных участков, школьных лесничеств, экологических патрулей и др., видеороликах участников. Очень интересные работы были представлены участниками номинации «Зеленые оазисы», это конкурс экодизайнеров, где дети свои работы выполняли в свободном стиле из естественно-растительного материала с учётом правил флористики.

Самой зажигательной и яркой номинацией для участников был экологический квест «Спасательный круг природы», где состязались команды участников друг с другом. Участники соревнования по заданному направлению по маршрутной карте определяли и находили контрольные пункты, отвечали на вопросы и выполняли задания, подготовленные организаторами Форума.

В рамках проведения Форума была проведена экологическая акция «Дети - живые цветы земли». На территории областной специальной школы-интерната №1 для детей с нарушением зрения команды из каждого региона разбили клумбы и высадили однолетние цветы.

Участники форума посетили Музей «Шахта» Карагандинского горно-индустриального колледжа, также Международный научно-производственный холдинг «Фитохимия».

Конкурсные работы Форума оценивали 15 членов жюри - представители Карагандинского экономического университета Казпотребсоюза, государственного университетита им. академика Е.А.Букетова, медицинского университета, зоологического парка, общественного объединения «ЭкоОбраз» города Караганды, управления природных ресурсов и регулирования природопользования Карагандинской области.

По итогам, в соответствии с Правилами проведения Республиканского форума юных краеведов, экологов и натуралистов «Табиғатты аяла» члены жюри рассмотрев представленные работы по номинациям определили победителей. В общекомандном зачете победителями стали команды Жамбылской области (I место), города Нур-Султан (II место) и Костанайской области (III место).

Победителям по номинациям Форума вручены дипломы I, II, III степеней и ценные призы, в общекомандном зачете – медали, командам – кубки. Все участники получили сертификаты, руководители, подготовившие призеров, – благодарственные письма.

Проведение Форума способствовало формированию и развитию аналитического мышления, активному вовлечению подрастающего поколения в исследовательско-практическую деятельность, их профессиональному самоопределению.

Работа Форума создала условия для приобретения навыков исследовательской работы, изучения истории, культуры, природы родного края, также для формирования активных пропагандистов экологических знаний.

БАЛАНЫ ЖАЗҒЫ САУЫҚТЫРУ ЛАГЕРІНЕ ЖІБЕРУГЕ БОЛА МА?

Салбенбекова Салтанат Даулетхановна,
ҚР БҒМ-нің Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығының әлеуметтік-педагогикалық бағыттағы бөлім жетекшісі, Нұр-Сұлтан қаласы

Балалар – өмірдің гүлі. Гүлдер сияқты, оларға тұрақты күтім мен нәзік қамқорлық ылғи да қажет. Алайда, декоративті өсімдіктерге қарағанда, адам – әлеуметтік тұлға және оған толық жеке тұлғаны қалыптастыру үшін қоғам қажет.

Жыл сайын оқу аяқталып, жазғы демалыс уақыты басталады. Үш айда балаларға толық әрекет ету үшін еркіндік беріледі. Сонымен қатар, бала мен оның әдеттегі ортасы: мұғалімдер және (ең бастысы) достары, сыныптастары ылғи да қарым-қатынаста болуы керек.

Жазда балалар толыққанды демалады! Бұл – олардың заңды құқығы және оны ешкім бұза алмайды. Бірақ мынандай дилемма туындайды: қалай демалуға болады? Ересектерде демалыс болмайды. Тіпті ата-аналардың бірі демалыс алса да, демалыс уақытының көп бөлігін бала өзі ата-анасына ұсына алады. Мүмкін ауылдағы туған-туыстарына жіберу керек пе? Әрине мүмкін. Ал егер, ауылда ондай туыстары болмаған жағдайда не істеу қажет? Иә, қандай жағдай болмасын сіздің жауапкершілігіңізді басқа адамға (тіпті ең жақындарыңызға да) жүктеу ыңғайсыз болары анық.

Осы тұрғыда біз қайғылы суретті аламыз. Бала «Жаман топпен» байланысады немесе үйде жалғыз отырады, ал егер компьютермен дос болса, онда бөлме өсімдігі секілді виртуалды өмірден шындықты жоғалтып алады. Нәтижесінде, жеке тұлғаның физикалық, сондай-ақ психикалық жағынан да нашарлауы мүмкін. Мұндай жағдайда баланы қалдырмас үшін баланы жазғы сауықтыру лагеріне жіберуге болады. Міне, міне, біз балалар үшін дұрыс және ең тиімді демалысты осылай ұйымдастыра аламыз.

Дәл осы жазғы сауықтыру лагерінде бала тәжірибелі тәлімгерлердің сенімді қорғауында болады. Бала өзінің күн тәртібін біледі, тамақтану тәртібін де мүлтіксіз сақтайды және ұйқыны тиюге, өз бетімен жұмыс жасауға үйренеді.

Сондай-ақ, осы тұста жеке тұлғаның әлеуметтенуі жүреді, коммуникативтік аспектісі үздіксіз қозғалыста болады. Бала бейтаныс адамдармен «қарым-қатынас жасауды» үйренеді, қоғамда өз орнын табады, көптеген құрдастардың арасында жаңа достар табады.

Жазғы сауықтыру лагерінде балаларға белсенді демалыс түрлері – әртүрлі спорттық ойындар, көптеген жорықтар, туризм және т. б. енгізіледі. Бала табиғатпен тұрақты үйлесімде бола тұра экологиялық тәрбие алады.

Көптеген сауықтыру лагерлерінде балалар тілдерді меңгереді (қазақ, орыс, ағылшын және т.б.) сондықтан бала өз білімдерін «нығайтуға» және білім беруде «бос орындарды» толықтыруға мүмкіндігі бар.

Театрландырылған қойылымдарға, концерттерге, байқауларға қатыса отырып, бала өз бойындағы жасырын таланттарын анықтап, шығармашылық әлеуетін дамытады. Лагерьде тұлғаның өзін-өзі жүзеге асыру үдерісі толық жүреді.

Жоғарыда аталғандардың барлығы балаларды сауықтыру лагерлерінде толыққанды демалыс ұйымдастырылғанын дәлелдейді, ол іс-әрекет түрлерінің

алуан түрі арқылы баланың тұлғасын қалыптастыруға көмектеседі.

Заманауижазғылагерь–бұлмемлекеттің болашақ азаматтарының қамқорлығы ғана емес, бұл балалардың рухани әлемі мен ақыл-ойының шығармашылық дамуына арналған демалыс орны. Сондықтан жазғы сауықтыру лагерлері мектептегі жалпы тәрбие үрдісінің маңызды бір бөлігі ретінде қарастырылады.

Баланы жазғы сауықтыру лагеріне жіберуге бола ма?

Әрине, міндетті түрде демалысқа жіберуіміз керек!

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ БАЛАЛАР КИНО ФЕСТИВАЛІ

Нурланова Асемгуль Еркебулановна, ҚР БҒМ-нің Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығының туристік-өлкетану, экология-биологиялық бөлімінің аға сарапшысы, Нұр-Сұлтан қаласы

ҚР БҒМ Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің тапсырысы бойынша «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында «Қазақстан балалары шексіз әлемде!» балалар киносының республикалық фестивалін 2019 жылғы 7-8 маусымда Қостанай қаласында ұйымдастырылып өткізілді.

Фестивальдің мақсаты: үздік классикалықжәнезаманауиөнерүлгілерін игеру және орындау, дарынды балалар мен жастарды анықтау және қолдау

арқылы білім алушылардың тұлғалық рухани мәдениетін қалыптастыру.

Фестивальға Қазақстанның барлық облыстарынан жиналған кино өнер мектептерінің, оқушылар сарайының, сонымен қатар орта және қосымша білім беру ұйымдарының білім алушылары қатысты. Бұл оқушылар өз өңірінде аудандық, қалалық, облыстық кезеңдерінің жеңімпаздары атанып, Республикалық деңгейге өз жұмыстарын ұсынып отырған оқушылар. Кинофестиваль барысында облыстардан келген 143 оқушының туындылары ұсынылды.

Фестивальдің қатысушылары 9 номинация бойынша жарысып, кез-келген жанрдағы қысқа метражды фильмдер мен шығармашылық шешімі бар деректі және ойын киносы, STOP-MOTION-видео – сюжетті туынды, әлеуметтік жарнама, әлеуметтік ролик, анимация, видео-арт – бейнеролик, музыкалық клип, киножурнал, «Ералаш» – әзіл-сықақ бейнероликтерін ұсынды. Балалар өз жұмыстарын, қысқа метражды филімдер арқылы суреттей білді. Айта кететін жайт, оқушылар көбінесе ата-ана арасындағы қарым-қатынас, достық, жалғыздық, тұрмыс-тауқыметі аз қамтылған отбасылар, туған жерге деген сүйіспеншілік жайындағы тақырыптарға ерекше назар аударған.

Жас өскіннің бұл байқау арқылы шығармашылық дүниетанымы ой-қабілеті дамып, балалар мен жастар аудиториясына бағытталған кинофильмдер жасауға, кино мәдениетіне деген қызығушылықтарының артуына сөзсіз ықпал етеді. Сондай – ақ қатысушыларға кино өнерінің кәсіби қайраткерлерімен танысуға мүмкіндік берілді. Байқауға білім алушылар өздері қатыса отырып басқа облыстан келген оқушылардың жұмыстарын көріп, бір-бірімен тәжірибе алмасуға үлкен септігін тигізді деп ойлаймын.

Қазылар алқасының мүшелері Қостанай қаласының Облыстық көркемөнерпаздардың халық шығармашылығы мен кинобейнеқор орталығының мамандары, теледидар, газет тілшісі, телеоператор, режиссерлер екі күн қатарынан еліміздің түкпір-түкпірінен келген барлық оқушылардың жұмыстарын бағалап, сараптап байқаудан ең үздік деген оқушыларын анықтады.

Екі күнге созылған байқау қорытындысы бойынша жеңімпаздарға дипломдар мен бағалы сыйлықтар, жеңімпаздардың жетекшілеріне алғыс хаттар, барлық қатысушыларға сертификаттар табысталды.

КВАЛИФИКАЦИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ КАДРОВ ОДО КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Ибраева Эльвира Айдарқызы,
методист отдела художественно-эстетического направления
Республиканского учебно-методического центра дополнительного образования
МОН РК, г. Нур-Султан

В настоящее время дополнительное образование рассматривается как одно из приоритетных направлений казахстанской образовательной политики, способствующей развитию склонностей, способностей и интересов, социального и профессионального самоопределения детей. В связи с этим, повысился спрос на высококвалифицированного, конкурентоспособного, творчески работающего педагога. Назрела необходимость в систематическом и непрерывном повышении квалификации педагогических кадров.

Творчески работающие педагоги сегодня действительно продвигают реформу образования и реализуют ее основные направления, но к такой деятельности они должны быть мотивированы и специально подготовлены.

С этой целью Республиканским учебно-методическим центром дополнительного образования МОН РК проведен Республиканский курс повышения квалификации «Традиционные и инновационные технологии обучения живописи» в г. Талдыкорган 27 мая по 5 июня 2019 года.

Общий объем Курса – 80 академических часов. Курс состоял из 4-х основных модулей. Курс включал теоретические и практические занятия по законодательному и нормативному правовому, научно-исследовательскому, программно-методическому, практическому обеспечению процесса функционирования и развития дополнительного образования детей.

Во время Курса слушатели работали в различных жанрах изобразительного искусства, используя для работы различные техники и материалы. Курс позволил педагогам освоить инновационные технологии обучения живописи, расширить и углубить их теоретические и практические знания.

Количество слушателей – 75 человек. Теоретические и практические занятия проводились на государственном и русском языках.

Теоретические и практические занятия проводили представители РУМЦДО МОН РК, проектного офиса «Рухани жаңғыру» по Алматинской области, специалисты Департамента Агентства РК по делам государственной службы и противодействию коррупции по Алматинской области, преподаватели Жетысуского государственного университета им. И.Жансугурова,

Талдыкорганского гуманитарно-технического колледжа, педагоги Детской художественной школы г.Талдыкорган, Дворца школьников г. Талдыкорган.

Слушатели отметили, что курсы повышения квалификации предоставили возможность ознакомиться с эффективными технологиями в образовательном процессе, практически освоить инновационные образовательные технологии и выразили своё удовлетворение организацией проведения курсов.

По завершению курсов после защиты проектов слушателям вручены сертификаты о повышения квалификации.

ТЕХНИКАЛЫҚ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ - ӨНЕРТАПҚЫШТЫҚТЫҢ ШЫҢЫ

Махамбетова Гүлдана Дастанқызы,
ҚР БҒМ-нің Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығының ғылыми-техникалық бағыттағы бөлім жетекшісі,
Нұр-Сұлтан қаласы

ҚР БҒМ Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығы «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында Техникалық шығармашылық және өнертапқыштардың (әуе, зымыран, көлік, кеме құрастыру) республикалық жарысын 2019 жылғы 10-11 маусымда Жамбыл облысы, Тараз қаласында өткізілді.

Жарыстың мақсаты: Қазақстан Республикасында балалардың техникалық шығармашылығын дамыту, тұлғаның шығармашылық құзыреттілігінде бәсекелестік артықшылықтарын қалыптастыру, білім алушылардың өзін-өзі кәсіби анықтауы үшін жағдай жасау.

Жарысқа жалпы орта және балаларға қосымша білім беру ұйымдарының білім алушылары – облыстық, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларындағы Жарыс кезеңдерінің жеңімпаздары қатысты. Республикалық жарысқа қатысушылардың жалпы саны – 160 адам.

Жарыс радиомен басқарылатын авто модельдер, автотрассалық модельдер, әуе модельдері, кеме модельдері, зымыран модельдерінің кластары бойынша жүргізілді.

Бұл жарыстың өзге байқаулардан басты ерекшелігі өзінің тәжірибелігінде: балалар өз ұшақтарын ұшырып, кемелерін су айдынына жүргізіп, көліктерімен арнайы жасақталған автотрассалық макеттінде және ашық алаңдарда жарысты.

Жарыс білім алушылардың ғылыми-техникалық шығармашығы пен құрастырушылық ойлау қабілетін дамытуға, жас техниктерді ғылыми-зерттеу және өнертапқыштық қызметке тартуға, әр түрлі білім беру ұйымдарының білім алушылары мен педагогтерінің тәжірибе алмасуына және өзара қарым-қатынасына жағдай жасайды, балалар мен жастардың ғылым, білім және жоғары технологияларға

қызығушылығын арттыруға септігін тигізеді. Жарыс соңында номинациялар бойынша жеңімпаздарға I, II, III дәрежелі дипломдар мен құнды сыйлықтар, жалпы командалық есепте – кубоктар, медальдар және дипломдар берілді. Барлық қатысушыларға сертификаттар, жеңімпаздарды дайындаған жетекшілерге алғыс хаттар табысталды. Сонымен қатар балаларға Тараз жерінің тарихи сырға толы киелі жерлеріне экскурсия жүргізілді. Қызықты да, қуанышты екі күн балаларға әсер берді. Жас жеткіншектерге шығармашылық табыстар тілейміз. Жас техниктер алға!

ҚҰРЛЫҚ ЖАНУАРЛАРЫ

Еламанова Жанар Әбілжанқызы,
Қызылорда облысы, Қазалы ауданының білім бөлімінің «Оқушылар үйі», «Жас натуралист» үйірме жетекшісі

Білімділік: жануарлардың тіршілік әрекетіне, ортасына байланысты оның ішінде құрлық жануарларымен таныстыру, жыл маусымдарына байланысты тіршілігін білуге үйрету.

Дамытушылық: білім алушылардың ойлау қабілетін дамыту, жылдам жауап беруге дағдыландыру, топпен жұмыс жасауға бейімдендіру.

Тәрбиелілік: білім алушыларды Қазақстанның «Қызыл кітабына» енген жануарлар түрлерімен таныстыра отырып, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.

Сабақ түрі: топтық.

Сабақ әдісі: жаңа бағдарлама бағытын пән арқылы пайдалану (түсіндіру, баяндау, сұрақ-жауап).

Сабақ көрнекілігі: интерактивті тақта, оқулық.

Сабақтың өту тәсілдері: сөйлеу, ойлау, тыңдап бақылау, сөзбен жеткізу, ақпарат жинау.

Сабақтың жаңашылдығы:

1. Сабақ барысында әртүрлі әдіс-тәсілдерді пайдалану.
2. Жаңа сабақ пен өткен сабақты өзара байланыстыру.
3. Сигналды жүйені пайдалану (ойлау жүйесі).
4. Ойлау резервтерін дамыту барысында сұрақ-жауап (ойын әдісі).
5. Теория барысында алған білімдерін іске асыру (логикалық ойлау).

Сабақтың интеграциясы: гуманитарлық пәндерді байланыстыру.

Сабақ жоспары

1. Ұйымдастыру кезеңі.
2. Жаңа сабақ.
3. Сұрақ-жауап (Кім тапқыр?).
4. Сәйкестендіру тесттері.
5. Сергіту сәті.
6. Биологиялық эстафета (терминдік сөздер).
7. Кодоскоп ойыны (жануарлар бейнесін өз орнына орналастыру).

Бағалау.

Қорытындылау.

Үйге тапсырма беру.

1. Ұйымдастыру кезеңі:

а) білім алушыларды түгендеу;

ә) психологиялық дайындықты тексеру.

2. Үй тапсырмасына шолу.

1. Жануарлар әлемін зерттейтін ғылым қалай аталады?

2. Сүтқоректі жануарларды атаңыз?

3. Жаңа сабақ.

Кіріспе: Жануарлар түрі әлемде сан алуан. Олар кез-келген жерден табылады. Суға үңілсек те, топырақты қазсақ та, аспанға қарасақ та, айналаға көз жіберсек те жануарларды кездестіреміз.

Ғаламшарда 1,5 млн астам жануарлар белгілі және өсімдіктерге қарағанда жануарлар түрлері жер бетінде әлдеқайда көп. Соның ішінде құрлықта мекендейтін жануарлар түрлерімен танысып, қарастырамыз. Құрлықта кездесетін жануарлар көп. Құрлықта тіршілік ету факторларының өзгеруі – теңіз немесе тұщы судағы тіршілікке қарағанда көбірек байқалады.

1. Ылғал сүйгіш жануарлар – гигрофилді деп аталады.

2. Құрғақ сүйгіш жануарлар – ксерофилді деп аталады.

1. Шөлді-шөлейтті жерлерде: қосаяқ, тасбақа, құмқоян.

2. Далалы жерлерде – саршұнақ, суыр, түлкі, кесіртке, дала тышқаны.

3. Орман-тоғайларда – бұлан, тиін, аю, бұғы, сілеусін, бұлғын.

Жануарларды қорғау шаралары, сирек кездесетін жануарлардлы арнайы мақсатта қорғау ұйымдастырылған және аулауға тиім салынған.

Карта ойыны

I топ

1. Сүтқоректі жануарлардың жүрегі неше камералы? (4)

2. Жануарларды жалпы қайда кездестіруге болады? (суда, топырақта, құрлықта, ауада, жануарлар денесінде)

3. Жыртқыштық қандай жануарлар арасындағы байланыс? (қасқыр, ақбөкен)

4. Қазіргі кезде жолбарыстың қанша түрі бар? (5000)

5. Ең ірі тұяқты жануар? (сусиыр)

6. Кеpiктің салмағы? (1200 кг)

7. Құрылықтағы ең жылдам жануар? (қабылан)

8. Қазақстанның қызыл кітабы қай жылы шықты? (1978 жылы)

9. Өсімдікқоректі жануарларды ата? (бұғы, керік, сусиыр, ақбөкен т.б)

10. Күйіс қайырмайтын жануарлар? (доңыз, сусиыр)

II топ

1. Зоология қандай ғылым? (жануарлардар туралы ғылым)

2. Жер шарындағы жыртқыш аңдар саны? (340)

3. Жұмыртқа салатын сүтқоректі қай жануар? (үйректұмсық)

4. Құрылықтағы сүтқоректі жануарлардың ең үлкен тобы қай жануар? (піл)

5.Түнде белсенді тіршілік ететін жануар қандай тұқымдасқа жатады? (мысықтұқымдас)

6. Ең сасық иісті сүтқоректілер? (күзен)

7. Қазақстанның қызыл кітабы қай жылы шықты? (1978 жылы)

8. Кенгуру қай құрылықта кездеседі? (Австралияда)

9. Жыртқыш жануарларды ата? (аю, қасқыр, арыстан, сілеусін)

10. Күйіс қайыратын жануарлар? (арқар, киік, бұғы, керік)

Сәйкестендіру тесттері:

Жануарлар	Өкілдері
1. Құрлық жануарлары	а) кенгуру, қасқыр
2. Күйіс қайыратын жануарлар	ә) нар
3. Дара өркешті түйе	б) тышқан, суыр
4. Жыртқыштар отряды	в) керік, жылқы
5. Кемірушілер отряды	г) арқар, бұғы
6. Қалталы сүтқоректілер отряды	ғ) сиыр, бұлан, бегемот
7. Жылықанды омыртқалы жануар	д) қасқыр, қабылан

Сергіту сәті.

Терминдік сөздер:

1. Жануарларды зерттейтін ғылым (зоология)

2. Балықтарды зерттейтін ғылым (ихтиология)

3. Шаяндарды зерттейтін ғылым (карциналогия)

4. Жәндіктерді зерттейтін ғылым (энтомология)

5. Сүтқоректілерді зерттейтін ғылым (маммология)

6. Құстарды зерттейтін ғылым (орнитология)

7. Жыландарды зерттейтін ғылым (серпентология)

8. Аңдарды зерттейтін ғылым (териология)
9. Тірі табиғат туралы ғылым (биология)
10. Қосмекенділерді зерттейтін ғылым (батрахология)
11. Жорғалаушыларды зерттейтін ғылым (герпентология)
12. Құрттарды зерттейтін ғылым (гельминтология)
13. Өсімдіктерді зерттейтін ғылым (ботаника)
14. Өрмекшілерді зерттейтін ғылым (ахронология)

Кодоскоп ойыны: (жануарлар бейнесін сәйкестендіріп өз орнына қою)

Бағалау.

Қорытындылау:

Білім алушылардың жаңа сабақ бойынша әрбір тапсырмаларға жауап беру, қатысуларына байланысты мағлұмат беріліп, бағаланып, қорытынды жасау.

ҚҰРМЕТТІ ӘРІПТЕСТЕР!

«Қосымша білім және тәрбие» педагогтерге арналған республикалық оқу-әдістемелік журналы бүгінгі таңда еліміздегі балаларға арналған қосымша білім беру жүйесінде жалғыз республикалық басылым болып табылады.

«Қосымша білім және тәрбие» журналының мерзімдік шығарылымы: 1 жылда 4 рет қазақ және орыс тілдерінде.

Журналда оқу-тәрбие үдерісіндегі инновациялар мен инновациялық технологиялар жөнінде мақалалар және тағы басқа материалдар жарияланады.

Біздің журналымыздың оқырмандары – жалпы орта, қосымша (оқушылар үйі, сарайы, балалар мен жасөспірімдер шығармашылығы орталығы; жас натуралистер, туристер, техниктер станциялары; балалар өнер мектебі, балалар музыка мектебі, балалар көркемөнер мектебі; балалар аула клубы және т.б.), кәсіптік және техникалық білім беру ұйымдарының, балалардың қоғамдық ұйымдарының педагогикалық қызметкерлері.

Журнал редакциясының келісімі бойынша Сіз ұйымның қызметі туралы және мерейтойлық материалдарды жариялай аласыз.

Сіз толық ақпаратты 8 (7172) 64-27-31 телефоны немесе e-mail: k.jurnal@mail.ru арқылы біле аласыз

УВАЖАЕМЫЕ КОЛЛЕГИ!

Республиканский учебно-методический журнал «Қосымша білім және тәрбие» для педагогов на сегодняшний день является единственным республиканским изданием в системе дополнительного образования детей в Казахстане.

Периодический выпуск «Қосымша білім және тәрбие»: 4 раза в год на казахском и русском языках.

В журнале публикуются статьи об инновациях и инновационных технологиях в учебно-воспитательном процессе и другие материалы.

Читатели нашего журнала – педагогические работники организаций общего среднего, дополнительного образования детей (дворец, дом школьников, центр детского и юношеского творчества; станции юных натуралистов, туристов, техников; детская школа искусств, детская музыкальная школа, детская художественная школа; детский дворовый клуб и др.), технического и профессионального образования, детских общественных организаций.

По согласованию с редакцией журнала Вы можете опубликовать юбилейные материалы и о деятельности организации.

Более подробную информацию Вы можете получить по телефону:
8 (7172) 64-27-31 или e-mail: k.jurnal@mail.ru